

XÁC ĐỊNH CHUẨN ĐẦU RA CHƯƠNG TRÌNH BỒI DƯỠNG CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG PHỔ THÔNG ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC HIỆN NAY

MAI HOÀNG SANG (*)

TÓM TẮT: Đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay, để đảm bảo chất lượng giáo dục, việc xây dựng và công bố chuẩn đầu ra chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông là cần thiết. Kết quả đánh giá chất lượng học viên tốt nghiệp chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông so với chuẩn đầu ra là nguồn dữ liệu quan trọng giúp cơ sở giáo dục nâng cao chất lượng.

Từ khóa: chuẩn đầu ra, đánh giá, chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông.

ABSTRACT: Responding to the request current education reform, to ensure quality assurance, developed and published learning outcomes of curriculum the fostering educational managers at high school are essential. Result quality assessment of graduate curriculum the fostering educational managers at high school compare to learning outcomes is an important source of data for the establishments to improve the quality of education.

Keywords: learning outcomes, assessment, curriculum the fostering educational managers at high school.

1. CHƯƠNG TRÌNH BỒI DƯỠNG CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG PHỔ THÔNG VÀ CHUẨN ĐẦU RA

Chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông ban hành theo Quyết định số 382/QĐ-BGD&ĐT ngày 20/01/2012 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo. Mục tiêu chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông: “*Phát triển năng lực cho cán bộ quản lý trường phổ thông về lãnh đạo và quản lý trường học, chủ động trong đổi mới lãnh đạo, quản lý để phát triển nhà trường trong bối cảnh đổi mới căn bản và toàn diện nền giáo dục. Biết gắn tâm nhìn với hành động, phát huy những giá trị của nhà trường và xã hội cho sự nghiệp phát triển giáo dục - đào tạo với nhiệm vụ trung tâm là nâng cao chất lượng giáo dục phục vụ công cuộc đổi mới phát triển đất nước trong bối cảnh hội nhập quốc tế*” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2012). Chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông được xây dựng gồm 19 chuyên đề phân thành 5 Module:

Module 1: Đường lối phát triển giáo dục - đào tạo Việt Nam; Module 2: Lãnh đạo và quản lý; Module 3: Quản lý Nhà nước về giáo dục và đào tạo; Module 4: Quản lý nhà trường; Module 5: Các kỹ năng hỗ trợ quản lý trường phổ thông. Phần lớn nội dung chương trình cung cấp các kiến thức, kỹ năng cần thiết cho người cán bộ quản lý trường phổ thông.

Để đáp ứng mục tiêu trên, cần phải xây dựng chuẩn đầu ra chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông.

Chuẩn đầu ra hay còn gọi kết quả đầu ra và vấn đề nâng cao chất lượng giáo dục ở nước ta đang là đề tài thu hút sự quan tâm của nhiều người, nhiều tầng lớp xã hội. Chuẩn đầu ra chương trình đào tạo, bồi dưỡng có thể được xem như lời cam kết, lời khẳng định của nhà trường đối với xã hội, với người sử dụng lao động, với người học về những công việc cụ thể mà người học sẽ làm được; về những kiến thức, kỹ năng, thái

(*) Thạc sĩ. Trường Cán bộ quản lý giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh.

độ... mà người học sẽ đạt được sau khi được đào tạo, bồi dưỡng.

2. NGUYÊN TẮC XÂY DỰNG CHUẨN ĐẦU RA CHƯƠNG TRÌNH BỒI DƯỠNG CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG PHỔ THÔNG

Chuẩn đầu ra là danh mục những kiến thức, kỹ năng và thái độ mà một người học có được khi hoàn tất chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông.

Khi xây dựng chuẩn đầu ra chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông cần tuân thủ các nguyên tắc:

Chuẩn đầu ra cần được mô tả đơn giản và rõ ràng.

Chuẩn đầu ra có thể đánh giá được (SMART): Chuẩn đầu ra phải cụ thể (Specific); Chuẩn đầu ra phải đo lường được (Measurable); Chuẩn đầu ra có thể hành động được để thu thập bằng chứng (Actionable); Chuẩn đầu ra phải gắn kết (Relevant); Chuẩn đầu ra phải dễ hiểu (Communicated).

Viết chuẩn đầu ra dựa vào động từ trong thang Bloom.

3. QUY TRÌNH XÂY DỰNG CHUẨN ĐẦU RA CHƯƠNG TRÌNH BỒI DƯỠNG CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG PHỔ THÔNG

Xây dựng chuẩn đầu ra đòi hỏi phải tuân thủ theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, có sự thảo luận trong nhóm, nghiên cứu tài liệu, điều tra, tổ chức thu thập ý kiến của các đối tượng có liên quan và ý kiến của các chuyên gia về lĩnh vực đo lường đánh giá trong giáo dục. Quy trình xây dựng chuẩn đầu ra chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông mà nhóm thực hiện có thể khái quát 5 bước cụ thể như sau:

Bước 1: Họp nhóm dự thảo lần 1 về cấu trúc chuẩn đầu ra cấp độ 1. Sau đó xin ý kiến của chuyên gia, điều chỉnh (nếu cần thiết).

Bước 2: Họp nhóm dự thảo lần 2 về cấu trúc chuẩn đầu ra cấp độ 2, sau đó xây dựng khung lý thuyết. Xin ý kiến đóng góp của chuyên gia, điều chỉnh.

Bước 3: Họp nhóm dự thảo lần 3 chuẩn đầu ra có nội dung cụ thể cấp độ 3, tiến hành khảo sát các đối tượng có liên quan đến chuẩn đầu ra trên nhóm nhỏ và xin ý kiến của chuyên gia điều chỉnh nội dung.

Bước 4: Họp nhóm, dựa vào những nội dung cấp độ 3 tiến hành xây dựng các chỉ báo ở cấp độ 4, tiến hành khảo sát nhóm lớn những đối tượng liên quan đến chuẩn đầu ra.

Bước 5: Dựa vào kết quả khảo sát (bước 4) điều chỉnh lại bước 3 (nếu cần thiết).

4. KHUNG LÝ THUYẾT CHUẨN ĐẦU RA CHƯƠNG TRÌNH BỒI DƯỠNG CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG PHỔ THÔNG

Dựa trên vấn đề đặt ra và mục tiêu của nghiên cứu về việc xây dựng bộ tiêu chuẩn đầu ra của chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông liên quan đến kiến thức, kỹ năng, thái độ và mục tiêu chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông, tác giả đề xuất mô hình khung lý thuyết của nghiên cứu:

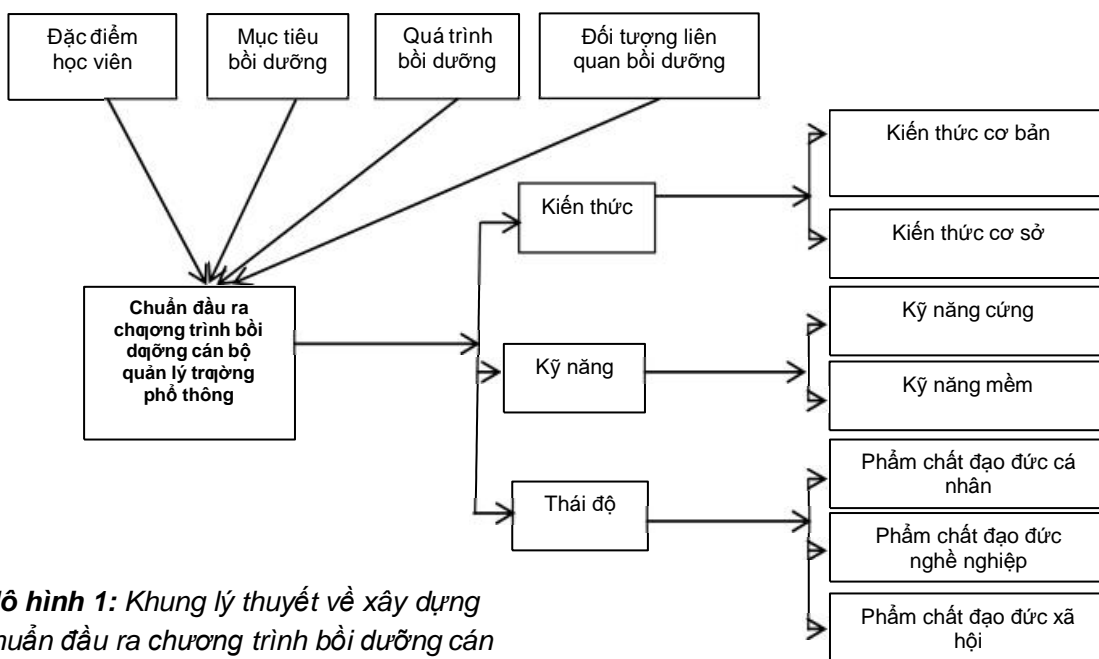
Thành phần, cấu trúc bộ chuẩn đầu ra chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông:

Để xây dựng chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo, bồi dưỡng cần phải dựa vào mục tiêu cụ thể của chương trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông. Cụ thể, cần phải trả lời ba câu hỏi chính:

1) Mục tiêu về kiến thức phải trả lời cho câu hỏi. Học viên đạt được kiến thức gì khi tốt nghiệp chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông?

2) Mục tiêu về kỹ năng phải trả lời cho câu hỏi, học viên làm được gì khi tốt nghiệp chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông?

3) Mục tiêu về thái độ phải trả lời câu hỏi, thái độ của học viên như thế nào khi tốt nghiệp chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông?

Mô hình 1: Khung lý thuyết về xây dựng chuẩn đầu ra chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông

5. XÁC ĐỊNH NỘI DUNG CHUẨN ĐẦU RA CHƯƠNG TRÌNH BỒI DƯỠNG CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG PHỔ THÔNG (Sau khi hoàn thành sau bước 4)

Học viên tốt nghiệp chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông có khả năng đạt được:

Về kiến thức:

Nêu được các quan điểm, đường lối, chính sách phát triển kinh tế xã hội, phát triển giáo dục và đào tạo.

Vận dụng được các lý thuyết cơ bản về lãnh đạo, quản lý giáo dục, quản lý trong bối cảnh thay đổi ở trường phổ thông.

Xác định được vị trí, vai trò, nội dung quản lý nhà nước về giáo dục và đào tạo, tổ chức bộ máy, phân cấp quản lý và những nhiệm vụ của quản lý nhà nước về giáo dục.

Trình bày được văn bản, kỹ thuật quản lý văn bản trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo.

Xác định được mục đích, ý nghĩa, nhiệm vụ, quyền hạn của chủ thể và nhiệm vụ, trách nhiệm của đối tượng thanh tra giáo dục, kiểm tra nội bộ.

Trình bày được quy định, nội dung, quy trình, phương pháp đánh giá và kiểm định chất lượng giáo dục các trường phổ thông.

Về kỹ năng:

Xây dựng được kế hoạch hoạt động trong trường phổ thông hiệu quả.

Thiết kế được các hoạt động dạy học, giáo dục trường phổ thông đúng quy định và đảm bảo chất lượng.

Thực hiện được các nghiên cứu khoa học sư phạm ứng dụng và sáng kiến kinh nghiệm.

Xây dựng và phát triển đội ngũ theo đúng quy trình.

Thực hiện quản lý tài chính, tài sản khoa học một cách hiệu quả.

Xây dựng, phát triển được các quan hệ giữa trường phổ thông với các bên liên quan.

Xây dựng, phát triển được văn hóa nhà trường phổ thông.

Ứng dụng được công nghệ thông tin và truyền thông để hỗ trợ các hoạt động dạy học và quản lý nhà trường phổ thông.

Thực hiện giải quyết vấn đề kịp thời và ra quyết định phù hợp.

Thực hiện đàm phán và các cuộc họp có hiệu quả.

Tổ chức được các nhóm làm việc, thực hiện làm việc nhóm và quản lý nhóm hiệu quả.

Về thái độ:

Chủ động tham gia và có tác phong mẫu mực trong các hoạt động.

Thân thiện, hợp tác, cởi mở, lắng nghe và chia sẻ trong công việc.

Nghiêm túc, công bằng, thẳng thắn, trung thực trong công tác.

Vị trí và khả năng làm việc sau khi tốt nghiệp: đảm nhận được công việc quản lý tại trường phổ thông, trường phổ thông dân tộc nội trú, trường phổ thông có nhiều cấp học.

Khả năng học tập, nâng cao trình độ sau khi ra trường: thể hiện được năng lực tự học, tự bồi dưỡng thường xuyên để nâng cao năng lực chuyên môn.

Để đáp ứng nhu cầu đổi mới giáo dục hiện nay, việc xây dựng chuẩn đầu ra chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý trường phổ thông là cần thiết. Qua đó, giúp nhà trường đảm bảo chất lượng giáo dục và công khai với xã hội về năng lực đào tạo của cơ sở bồi dưỡng: Người học, phụ huynh, nhà tuyển dụng biết và giám sát; Thực hiện những cam kết của nhà trường với xã hội về chất lượng đào tạo để cán bộ quản lý, giảng viên và người học nỗ lực vươn lên trong giảng dạy và học tập; Đổi mới công tác quản lý đào tạo, bồi dưỡng, đổi mới phương pháp giảng dạy, phương pháp kiểm tra đánh giá và đổi mới phương pháp học tập; đồng thời, xác định rõ nghĩa vụ và nâng cao trách nhiệm của đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên trong các hoạt động giảng dạy nhằm giúp người học vươn lên trong học tập và tự học để đạt chuẩn đầu ra.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2010), Văn bản số 2196/BGDĐT-GD&ĐT về *việc hướng dẫn xây dựng và công bố chuẩn đầu ra đào tạo*.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2012), Quyết định số 382/QĐ-BGD&ĐT về *việc ban hành các chương trình bồi dưỡng cán bộ quản lý giáo dục*.
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2012), Chỉ thị số 7823/CT-BGDĐT về *nhiệm vụ trọng tâm giáo dục đại học năm học 2009 - 2010*.
4. Nguyễn Thiện Nhân (2011), *Phó Thủ tướng Nguyễn Thiện Nhân làm việc với Bộ Giáo dục - Đào tạo về kết quả học kỳ I năm học 2010 - 2011 và kế hoạch công tác năm 2011*, http://www.tin247.com/cac_truong_dh_phai_cong_bo_chuan_dau_ra_truoc_thang_9-11-21721810.html.

Ngày nhận bài: 02/03/2016. Ngày biên tập xong: 10/05/2016. Duyệt đăng: 17/05/2016